

ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ

ਖੇਸਲਾ ਅਤੇ ਸੇਨੀ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਦੇਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ - ਜਵਾਬਕਰਤਾ

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ (1860 ਦਾ ਐਕਟ XLV)-ਧਾਰਾ 42 ਅਤੇ 420-ਬੇਈਮਾਨੀ-ਯੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਅਰਥ, ਰਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਸਾਰਥਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1882) ਦੀ ਧਾਰਾ 3-ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਲਈ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦੇ ਹਨ (ਏ) ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ (ਬੀ) ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਯੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਯੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਕੇ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ 'ਬੇਈਮਾਨੀ' ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਯੋਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੌਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਡਿਤ ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਸਾਹਿਬਰਾਮ ਕੋਲ ਬਨਾਮ ਜੇਠਾਨੰਦ ਮੇਰੀਜਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ , 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ'; ਕਰਾਚੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਬਨਾਮ ਭੋਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , ਅਸਹਿਮਤੀ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ. ਕਪੂਰ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 2 ਮਈ 1953, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ੍ਰੇਣੀ, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ। 1952. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ।

ਐਚ ਐਲ ਸਿਬਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ.ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਬੀ.ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਖੇਸਲਾ, ਜੇ. ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 21 ਜੁਲਾਈ 1953 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ 4000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ 4000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਕਬਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਰੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 2000 ਰੁ. 10 ਜੂਨ 1948 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਐਗਜ਼ਿਬੀਟ ਪੀ.ਏ. ਲਗਾਇਆ। ਐਗਜ਼ਿਬੀਟ ਪੀ.ਏ. ਵਿੱਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 1949 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 1,20,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੁ. 82,000। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸੱਲੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮੇਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਉਸਨੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਹ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਬੇਈਮਾਨ ਛੁਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬੇਈਮਾਨ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਇਸ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਉਸਾਰੂ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੰਪੱਤੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 55 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਜਿੱਥੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ 55(1)(a) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਆਮ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਸੀ।"

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਸਾਧਾਰਨ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਉਹ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਿਰਵੀ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਸ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਵਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਜਾਂ ਸੋਧਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ 'ਏ' ਨੇ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ 'ਸੀ' ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਸੀ' ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ

'ਬੀ' ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ 'ਏ' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 'ਏ' ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 415 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਦਾਹਰਨ (i) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹਨ (ਏ) ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ (ਬੀ) ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ (ਸੀ) ਕੀਮਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ। ਰਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਕੇ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ 'ਬੇਈਮਾਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ-

"ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ 'ਬੇਈਮਾਨੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਲਈ ਝੂਠੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਿਛਲੇ ਬੋਝ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ; ਫਿਰ ਵੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸਨੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਦਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਕਰਾਚੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਬਨਾਮ ਭੇਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਧ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪਿਛਲੀ ਮੋਰਗੋਜ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਂ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਬਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਡਿਤ ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਸਾਹਿਬ-ਰਾਮ ਕੌਲ ਬਨਾਮ ਜੇਠਾਨੰਦ ਮੋਰੀਜਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਸੀ। ਡੇਵਿਸ, ਜੇ.ਸੀ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਉਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਧੋਖੇ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੋ ਉਹ ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 2,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਕਿ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2,000 ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਰਾਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੇਨੀ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Authenticated/vetted by: Ritu Translator

